

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/193914,Krakow-Ogolnopolska-konferencja-naukowa-Narod-z-Partia-Partia-z-Narodem-Swieta-p.html>
30.04.2024, 09:03

Kraków. Ogólnopolska konferencja naukowa „»Naród z Partią, Partia z Narodem«. Święta państwowe i oficjalne uroczystości w Polsce 1944-1989”

W Centrum Edukacyjnym „Przystanek Historia” IPN w Krakowie w dniach 23-25 listopada 2023 r. odbyła się konferencja naukowa zatytułowana „»Naród z Partią, Partia z Narodem«. Święta państwowe i oficjalne uroczystości w Polsce 1944-1989”. Zapis wideo obrad wkrótce.

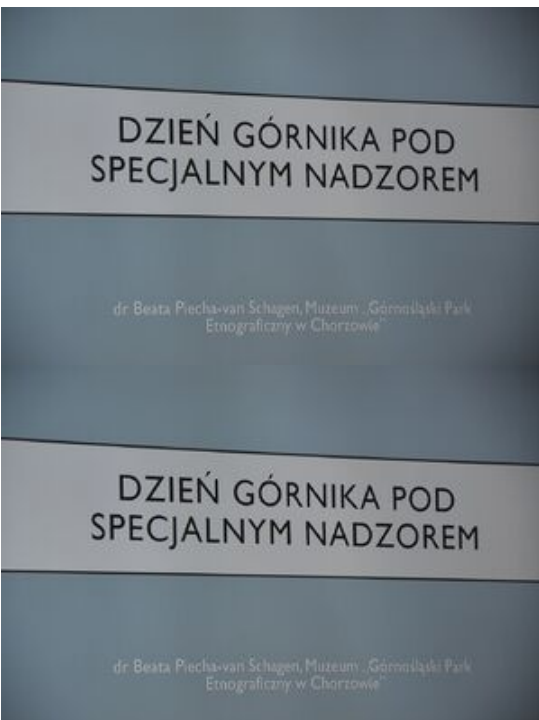
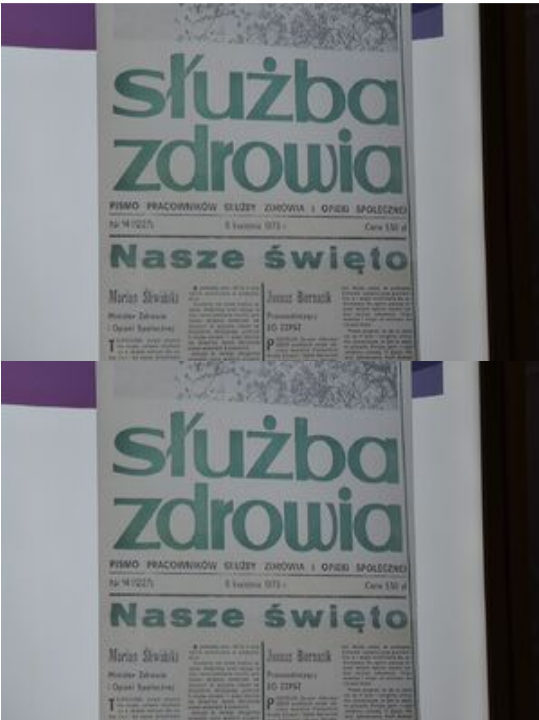

Akademia barbórkowa na b. kop. Ludwik (1957) w sali widowiskowej Huty Zabrze. Pierwszy z lewej Zastępca Górnika Polski Ludowej Józef Stanek, dru-

Akademia barbórkowa na b. kop. Ludwik (1957) w sali widowiskowej Huty Zabrze. Pierwszy z lewej Zastępca Górnika Polski Ludowej Józef Stanek, dru-

Święta państwowe i oficjalne uroczystości przez prawie pół wieku były istotnym narzędziem realizacji komunistycznego projektu społeczno-politycznego. Różnorodne święta, obchody rocznicowe i uroczystości branżowe służyły postulowanej „mobilizacji mas”, implementacji ideologii, a jednocześnie były, niekiedy skutecznymi, próbami legitymizacji władzy partii komunistycznej. Miały afirmować sukcesy rządzących, a nierzadko podsycać negatywne emocje społeczne, skierowane w stronę przeciwników państwa i ustroju.

O tych rytuałach, przebiegu uroczystości i zadaniach jakie z nimi wiązała partia, o tym, na ile były one wykonywane, a także – jak na podstawie przebiegu uroczystości można było odczytywać stan reżimu, będziemy rozmawiać na tej konferencji – powiedział podczas otwarcia dr Michał Wenklar, zastępca dyrektora krakowskiego IPN.

Podczas ostatniego konferencyjnego panelu 25 listopada mowa była m.in. o tym, kiedy wymyślono górniczą karczmę piwną, dlaczego milicjanci pisali wiersze, w którym dniu roku świętowali „utrwalacze władzy ludowej” i jakimi sukcesami mogła się pochwalić PRL-owska służba zdrowia. **Wszystkie wystąpienia i dyskusje zarejestrowaliśmy i wkrótce udostępnimy na naszych stronach internetowych oraz w mediach społecznościowych.**

Program konferencji

23 LISTOPADA 2023 r. (czwartek)

- 9.00-9.10 – otwarcie konferencji

► PANEL I, prowadzenie dr hab. Adam Dziuba (OIPN w Katowicach)

- 09.10-09.30 – **prof. dr hab. Antoni Dudek** (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego), *Partia świętuje. Stałe i zmienne rytuały w funkcjonowaniu PZPR*
- 09.30-09.50 – **prof. dr hab. Marek Bankowicz** (Uniwersytet Jagielloński), *Komunizm jako religia polityczna*
- 09.50-10.10 – **dr Joanna Lubecka** (OIPN w Krakowie/Uniwersytet Ignatianum), *Rytuały w totalitaryzmach*
- 10.10-10.30 – **dr Maciej Korkuć** (OIPN w Krakowie/Uniwersytet Ignatianum), *„Każdemu słowu można nadać nową treść”. Wykorzystanie polskich symboli narodowych w propagandzie komunistycznej*
- 10.30-11.00 – dyskusja
- 11.00-11.20 – przerwa

► PANEL II, prowadzenie dr Bogusław Tracz (OIPN w Katowicach)

- 11.20-11.40 – **dr hab. Adam Dziuba** (OIPN w Katowicach), *Wielki Październik. Jubileuszowe obchody święta rewolucji: 1947 - 1957 - 1967 - 1977 - 1987*
- 11.40-12.00 – **prof. dr hab. Mirosław Golon** (OIPN w Gdańsku/Uniwersytet Mikołaja Kopernika), *Komunistyczne święta z rewolucyjnym i wojskowym*

rodowodem. *Obchody rocznic tworzenia Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej z 23 lutego 1918 r. w Polsce po 1945 r.*

- 12.00-12.20 – **dr Tomasz Leszkowicz** (Wojskowe Centrum Edukacji Obywatelskiej), *Święto nierównego braterstwa broni. Obchody Dnia Armii Radzieckiej w Ludowym Wojsku Polskim*
- 12.20-12.40 – **dr Sebastian Drabik** (badacz niezależny), *„Urodziny PRL”*. *Obchody 22 Lipca w Polsce w latach 1944-1989 ze szczególnym uwzględnieniem roli PPR i PZPR*
- 12.40-13.00 – dyskusja
- 13.00-14.00 – przerwa

► **PANEL III, prowadzenie dr hab. Cecylia Kuta (OIPN w Krakowie/Uniwersytet Papieski Jana Pawła II)**

- 14.00-14.20 – **dr Paweł Libera** (OIPN w Warszawie/Instytut Historii PAN), *Urodziny Włodzimierza Lenina*
- 14.20-14.40 – **dr Bogusław Tracz** (OIPN w Katowicach), *70. urodziny Józefa Stalina*
- 14.40-15.00 – **mgr Waldemar Tyszuk** (OIPN w Białymstoku), *Działania władz państwowych oraz reakcje społeczne na Białostoczczyźnie w kontekście śmierci Stalina w 1953 r. jako przykład implementowania odgórnie „święta” incydentalnego*
- 15.00-15.20 – **dr Rafał Opulski** (OIPN w Krakowie/Uniwersytet Papieski Jana Pawła II), *Narodowe Święto Zwycięstwa i Wolności 9 Maja*
- 15.20-15.40 – **dr Paweł Sasanka** (OIPN w Warszawie), *Obchody rocznic i świąt państwowych w latach 1953-1958 jako barometr kryzysu w PRL*
- 15.40-16.00 – dyskusja

24 LISTOPADA 2023 r. (piątek)

► **PANEL IV, prowadzenie dr Michał Wenklar (OIPN w Krakowie/Uniwersytet Ignatianum)**

- 09.00-09.20 – **dr hab. Łucja Marek** (OIPN w Krakowie), *Święto „Trybuny Ludu”*
- 09.20-09.40 – **dr Robert Spałek** (OIPN w Warszawie), *Święto połączenia „bratnich partii”*
- 09.40-10.00 – **dr Marcin Markiewicz** (OIPN w Białymstoku), *Święto plonów – święto władzy. Centralne dożynki w Polsce ludowej*
- 10.00-10.20 – **mgr Karol Kordas** (Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej), *„Na*

to Chłopskie(?) Święto Ludowe”, czyli obchody Święta Ludowego w okresie PRL

- 10.20-10.40 – dyskusja
- 10.40-11.00 – przerwa

► **PANEL V, prowadzenie dr Paweł Sasanka (OIPN w Warszawie)**

- 11.00-11.20 – **dr Konrad Rokicki** (OIPN w Warszawie), *Celebra świąt i rocznic komunistycznych w Warszawie. Planowanie, przebieg, autentyczność*
- 11.20-11.40 – **dr Joanna Mercik** (Uniwersytet Śląski), *Udział młodzieży szkolnej w oficjalnych obchodach świąt państwowych*
- 11.40-12.00 – **dr Piotr Grzelczak** (OIPN w Poznaniu), *Ludowy charakter powstania zdecydował o jego zwycięstwie”. Obchody rocznic powstania wielkopolskiego w PRL*
- 12.00-12.20 – **dr Bernard Linek** (Instytut Śląski), *Obchody powstańcze na Górze św. Anny (1955-1990). Założenia – komunikacja – przełomy*
- 12.20-12.40 – dyskusja
- 12.40-13.00 – przerwa

► **PANEL VI, prowadzenie dr Joanna Lubecka (OIPN w Krakowie/Uniwersytet Ignatianum)**

- 13.00-13.20 – **dr Artur Kuprianis i dr Ewelina Ślężak** (OIPN w Łodzi), *Kapelani wojskowi i ich udział w oficjalnych uroczystościach państwowych jako przykład legitymizacji władzy w powojennej Polsce. Zarys problematyki*
- 13.20-13.40 – **dr Marta Studenna-Skrucka** (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza), *Polityczne rytuały, konsumpcyjne praktyki – święta państwowe i oficjalne uroczystości w PRL dekady Edwarda Gierka na przykładzie Poznania*
- 13.40-14.00 – **dr Marcin Jurek** (OIPN w Poznaniu), *Kreacja założycielska. Obchody rocznic powstania PPR w Poznaniu w latach 1945-1990*
- 14.00-14.20 – dyskusja
- 14.20-15.00 – przerwa

► **PANEL VII, prowadzenie dr Konrad Rokicki (OIPN w Warszawie)**

- 15.00-15.20 – **dr Edyta Chrobaczyńska-Plucińska** (Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej), *Święta państwowe i uroczystości okolicznościowe w propagandzie i polityce Krajowej Rady Kobiet Polskich (1966-1983)*
- 15.20-15.40 – **dr hab. Agnieszka Cieślikowa** (Instytut Historii PAN), *Święto lotnictwa w PRL czyli polityczny (air) show*

- 15.40-16.00 – **dr Dawid Keller** (Koleje Śląskie), Dzień Kolejarza – *święto w przeddzień „przewozów jesiennych”*
- 16.00-16.20 – **dr Beata Piecha-van Schagen** (Górnośląski Park Etnograficzny), *Dzień Górnika pod specjalnym nadzorem*
- 16.20-16.40 – dyskusja

25 LISTOPADA 2023 r. (sobota)

► PANEL VIII, prowadzenie dr Rafał Opulski (OIPN w Krakowie/Uniwersytet Papieski Jana Pawła II)

- 09.00-09.20 – **dr Konrad Paduszek** (Akademia Sztuki Wojennej), *Ceremonie i rytuały w aparacie represji Polski Ludowej. Obchody rocznic utworzenia „resortu bezpieczeństwa”*
- 09.20-09.40 – **dr Tomasz Czarnota** (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej), *Zadania komemoratywne i dokumentacyjne związane z obchodami jubileuszy „mieczy i tarcz” komunizmu w Polsce Ludowej*
- 09.40-10.00 – **dr Krzysztof Prętki** (Uniwersytet Medyczny w Poznaniu), *Dzień Pracownika Służby Zdrowia i jego obchody w Polsce w latach 1973-1989*
- 10.00-10.20 – **mgr Arkadiusz Gawroński** (Uniwersytet w Białymstoku), *Uroczystości XXX-lecia PRL w działalności propagandowej organizacji młodzieżowych na przykładzie województwa białostockiego*
- 10.20-10.40 – **dr hab. Zbigniew Bereszyński** (badacz niezależny), *Działania prewencyjne SB i MO w województwie opolskim przed świętem 1 Maja w latach 1982-1988*
- 10.40-11.00 – dyskusja, podsumowanie i zakończenie konferencji

Konferencja odbywa się w ramach Centralnego Projektu Badawczego IPN „Ruch komunistyczny i aparat władzy 1917-1990”. Jej organizatorami są oddziały IPN w Katowicach i Krakowie.

Sekretarze konferencji:

dr Rafał Opulski, e-mail: rafal.opulski@ipn.gov.pl

dr Bogusław Tracz, e-mail: boguslaw.tracz@ipn.gov.pl

PLIKI DO POBRANIA

[Program ogólnopolskiej konferencji naukowej „Naród z Partią, Partia z Narodem” \(pdf, 2.07 MB\) 15.11.2023 13:35](#)

